

ACC. NR M. 13208:1-17.

Landskap: *Skriv* Upptecknare: Curt Wallin, Gladsax
Härad: *Järvedal* Berättare: Ingar Ahlgren, f. Jöndersson, Gladsax nr 6:21.
Gladsax
Socken: Berättarens yrke: *Fru*
Uppteckningsår: 1952. Född år 1880 i Gladsax.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*ordstäv,
Ordspråk
ö. Talesätt*

- W8*
- Jätten Finn och Lunds domkyrka. 1 - 2.
"Finn, sätt stenen bättre in 8" som ordstäv. 3.
Ordstäv om högfärdiga människor. 4.
Enkla ordstäv. 5 - 6.
Ordstäv på rim. 7 - 8.
Ordstäv av typen "sa N.N." 9.
Utbildade ordstäv. 10 .
Ramsor. 11.
Ramsa om Adam och Eva. 12.
Talesätt. 13.
Gässen i Rosdala. 14.
Namnet Gladsax. Förklaring. 15.
Ta myringen av någon. 16.
En mördağ västgöte spökade. 17.

M. 13208 : 1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Jönköping Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: fru Ingar Ahlgren, f. Andersson
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax Gladsax n:r 6:21

1.

Jätten Finn och Lunds domkyrka .

Det var en munk, som skulle ha en kyrka i Lund. Jätten skulle bygga den åt honom. Å frågade han jätten en dag, vad han hette.

"Ja, kan du gissa det till i morgon, annars skall du mista ditt ögonpar", sade jätten.

Munken visste inte, hur han skulle kunna gissa det. Så gick han ut och såg på både solen och månen, ty han ville se dem, innan han förlorade sina ögon.

Så kom han till ett berg, och därinne hörde han en röst, som sjöng:

Lull, Lull, gossen min !

I morgon kommer Finn, far~~en~~ din hem

med prästens ögonpar !

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:2.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Curt Wallin

Härad:

Järsjö

Adress:

Gladsax

Socken:

Gladsax

Berättat av:

fru Ingar Ahlgren, f. Andersson

Uppteckningsår:

1952

Född år

1880

i

Gladsax

Gladsax n:r 6:21

Och då blev han glad och skyndade hem.

2.

Och så sade han till jätten:

"Finn, sätt stenen bätter in!"

Men den sista stenen blev aldrig insatt. Jätten och jättakvinnan

sprungo ner i källaren för att välta kyrkan. Men de kunde inte.

De sitta nere i källaren och försöker. Men de äro förstenade.

Den sista stenen blev aldrig insatt och kommer heller inte att bli det. Där är hål ännu i muren. Kyrkan blir aldrig färdig.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M.13208:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Järrestad Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: fru Ingar Ahlgren, f. Andersson
Uppteckningsår: 1952. Född år 1880 i Gladsax. n:r 6:21

Ordstäv.

3.

När ett arbete går långsamt och man vill ha bättre fart på
det, säger man här: "Finn, sätt stenen bättre in !"

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:4

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *bert Vallin*
Härad: *Jönköping* Adress: *Gladsax*
Socken: *Gladsax* Berättat av: *Yngve Myren, f. Andersson Gladsax*
Uppteckningsår: *1952* Född år *1880* i *Gladsax* ort: *6:21*

Ordstäv om högfärdiga människor.

Ett ordspråk sade de alltid, när någon kråmade sig och var högfärdig:

"Doktorn är på väg".

Ett annat:

" Herren stäcker trädet, innan det når himlen".

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:57

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Wurd Kallin

Härad:

Järestad

Adress:

Gledsax

Socken:

Gledsax

Berättat av:

Yngar Axren, f. Andersson Gledsax
nr: 6. 21

Uppteckningsår:

1952

Född år

1880

i

Gledsax

Enkla ordstäv.

~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~

1. När katten är borta, dansa råttorna på bordet.
2. Kaffetåren den bästa är av alla jordiska drycker.
3. Ett gott skratt förlänger livet.
4. Hade inte om varit, så hade käringen tagit haren.
5. Där är ägget, som gompan gjorde.
6. Ju mer man rör i smuts, desto mer luktar det.
7. När man talar om troll, så stå de i förstugan.
8. Jag förstod piken, fastän den var fin.
9. Du är värre än en svart höna.
10. Hade jag pengar på mina byxor, så skulle jag suppa dem upp i kväll.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:6.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Lurt Wallin

Härad:

Järrestad

Adress:

Gladsax

Socken:

Gladsax

Berättat av:

Yngar Agren f. Andersson Gladsax
avr. 1924

Uppteckningsår:

1952

Född år

1880

i

Gladsax

21

11. Tänker du på vad pågen skall heta och var vaggan skall stå ?
12. När 2 bufflar strida, blir gräset nertrampat.
13. Skomakarens kvinna och smedens häst) få alltid gå barfota.
(smens märr(=)
14. Jorden är alltid hård för lata svin.
15. Se morsk ut min gosse, så springer dansken för dig.
16. På en mått kropp sitter ett muntert huvud.
17. Allting klappat och klart. Pissepottan på bordet.
18. Heter du Per , liksom Ola Lump ?
19. Det är så dags att "pissa ti kväll, nä dä ä marentilia".
20. Ja, det har gått med 7 sorger och 8 bedrövelser.
21. Du är så illmarig, ~~stixen~~ så du fis i sömne.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208: 7.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Per Erik Kallin*
Härad: *Järrestad* Adress: *Gladöax*
Socken: *Gladöax* Berättat av: *Ingvar Nilgen, f. Andersson Gladöax*
Uppteckningsår: *1952* Född år *1880* i *Gladöax* *nr 6:21*

Ordstäv på rim.

1. Det, som gömmes i snö,
kommer upp i tö.
2. Kom till mig på lördagkväll, så ska vi byta kniva;
tycker du din är bättre än min, så kyss mig i min piva.
3. När du får harvat, vad jag har plöjt,
så får du veta, vad jag har "döjt".
4. Lid (=Lite) på ving
gör ingenting.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208: 8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Järrestad Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: Ingvar Mörzen f. Andersson Gladsax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax 912 6: 19X
21

5. Bättre grov kaka
än ingen smaka.

6. Skomakare, bliv vid din läst,
det passar dig bäst.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Järesläd Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: Ingvar Mörén f. Andersson Gladsax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1890 i Gladsax 022 6:26

Ordstäv av typen "sade N.N.".

9

1. Sådana se de ut, sade tiggaren om lössen.
2. Tag den ,sade Agerell,
då han släppte en smäll.
3. Här är jag, sade ¹skomåpågen , när han mor kallade på honom.
4. Det gick på rim, sa' Skidengrim.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:10.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Ernst Wallin
Härad: Järestad Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: Ingar Margen, f. Andersson Gladsax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax mb:21

Utbildade ordstäv.

10

I Gladsax by bodde en skräddare, som hette Lars Fischer. Han dog omkring 1915. Han var gift 3 gånger men dog före sista fruns död. När han skulle gifta sig för 3:e gången sade han:

" Här är en stridandes värld, men "dön den" (= svordom) , som ger sig".

Detta hans uttryck blev ordstäv i bygden.

När man har något svårt att utföra, säger man:

" Här är en stridandes värld, men dön den, som ger sig, sa' Lars Fischer, när han gifte sig för 3:e gången".

En annan variant:

" Dön i den, som ger sig, sa' Lars Fischer, när han gifte sig för 3:e gång."

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:11.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Evert Wallin

Härad:

Järestad

Adress:

Gladsax

Socken:

Gladsax

Berättat av:

Ingar Ågren, f. Andersson Gladsax
nr 6:21

Uppteckningsår:

1952

Född år

1886 i Gladsax

Ramsor.

1. Nälen sticker,
saxen klipper,
kniven skär
kärleksbandet av.

2. Du tunga värld,
som tog min Per
och gav mig detta trollet i stället.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Gust Wallin
Härad: Järeslöv Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: Yngar Algren, f. Andersson Gladsax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax me ~~XXXX~~
"6:21.

12

Ramsa, om Adam och Eva.

Adam och Eva,
de trättes om seva.

Adam to' slöven,
slo Eva i röven.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewert Wallin
Härad: Järrestad Adress: Glad sax
Socken: Glad sax Berättat av: Torgar Noren, f. Andersson Glad sax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Glad sax nr 6:21

13.

Talesätt.

Här ä gille te ^M assas ^M ass. Han spulla (= spelar) säl (= själv).

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:14.

Landskap: Skåne Upptecknat av: burt Wallin
Härad: Järrestad Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: Ingvar Ålgren, f. Andersson Gladsax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax nr 6:27

Gässen i Rosdala.

14

Ola Persson i Rosdala hade en massa gäss. De höllo sig på vägen för det mesta. Det var säd på båda sidor om vägen. Men de voro svåra att vakta. Som skolflicka vaktade jag gässen där. Det var ett drygt arbete, och jag var så glad, när det var slut.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208 : 15.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lewd Wallin
Härad: Järestad Adress: Gladsax
Socken: Gladsax Berättat av: Ingvar Algren, f. Andersson Gladsax
Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax nr 6: 21

Namnet Gladsax. Förklaring.

2 gesäller hade lagt sig att vila vid "bys källa" här mitt i Gladsax by. Den ene gesällen hette Glad och den andre Sax. Därav fick socknen namnet Gladsax. Det är en allmän förklaring här.

15

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:16. burt Wallin

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *burt Wallin*

Härad: *Järeslöd*

Adress: *Gladsax*

Socken: *Gladsax*

Berättat av: *Ingvar Ågren f. Andersson Gladsax*

Uppteckningsår: *1952*

Född år *1880* i *Gladsax*

max 6-21

16

Ta myringen av någon.

"Ta myringen av någon". Det har jag hört ofta. Likaså:

"Du håller på att ta myringen av mig".

Men jag vet inte alls, vad det betyder.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13208:17

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewid Wallin
 Härad: Järrestad Adress: Gladsax
 Socken: Gladsax Berättat av: Ingar Algren f. Andersson Gladsax nr 6:21
 Uppteckningsår: 1952 Född år 1880 i Gladsax

17.

En mördad västgöte spökade.

I en gård mellan Gladsax och Baskemölla hade en kringvandrande västgöte blivit mördad. Liket hade mördaren grävt ner vid ett träd på gården. Men han spökade. Nattetid "asade" det förfärligt på vinden.

Till sist blev det för svårt för svärdottern, som bodde i samma gård. Hon grävde vid trädet och tog upp benen, som hon träffade på, och lade dem på kyrkogården. Sedan blev det tyst.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!